

Tema Vatten åk 4

Plats: Se inbjudan. Skolan ordnar och bekostar resan till exkursionsmålet.

Kläder: Kläder efter väder, inga finkläder. Vattentäta kängor eftersom det kan bli lerigt nära dammen. Om det är torrt i markerna och det är torrt och varmt väder går gymnastikskor bra.

Tid: Exkursionen tar 3 timmar. Vi rekommenderar starkt att ni avsätter hela dagen för att vistas i naturen. På många exkursionsmål finns fina promenadstigar längs ån - samt grillplatser.

Mat: Medtag alltid frukt och fika. Stannar ni heldag så medtag lunch. Meddela guiden när det är lagom för eleverna att ta en fruktpaus resp fika och lunch. Guiden är med er 3 timmar så ev kan det vara bättre att ta lunchen efter guidningen, men det är inte nödvändigt. Gör det som är bäst för elevernas koncentration.

Förberedelser: Gör en färdig uppdelning av eleverna i 8 grupper. Övningarna kräver samarbete så när grupperna görs, fundera över hur de bäst kan göras för att eleverna ska få ut mesta möjliga av samarbetet. Kanske ska man blanda eleverna så att det i varje grupp finns både elever som är starka på samarbete och de som är mindre starka. Prata om hur man samarbetar på ett bra sätt. Att det är viktigt att peppa varandra. Att gruppen ska se till att alla får vara delaktiga. Att man lyssnar på varandra.

På exkursionen ska eleverna jobba som naturvårdare och undersöka hur bra olika djur trivs på platsen. Låt eleverna gruppvis välja ett av dessa djur att lära sig mera om: fladdermus, groda, öring, kungsfiskare och vadarfågel. Berätta för varandra. Fokusera på vad som är viktigt i miljön för att djuren ska trivas.

Skriv ut småkrypsmemoryt med djur i dammen [här](#). Prata om att vissa småkryp är växtätare, andra rovdjur och åter andra äter döda djur och växtdelar. De är detritusätare. Spela småkrypsmemoryt så att eleverna lär sig känna igen djuren.

Fråga eleverna om några av dem vill gå runt och dokumentera djuren med mobilkamera vid något tillfälle under exkursionen.

Stannar ni heldag och går en egen promenad? Vill ni ha en extra aktivitet då så prova gärna [naturdikter](#).

Planering exkursion (ordningen kan komma att ändras under exkursionen):

- **Berättelse** om familjen som levde här för 200 år sedan.
- **Håvning.** Gruppvis i 30-40 min. Eleverna sorterar djuren i växtätare, rovdjur och detritusätare. Det finns håvar, vannor och bestämningsmaterial. Varje grupp bestämmer sig för ett gruppdjur som de lär sig mera om och berättar om på genomgången.
- **Naturvårdare.** Med ut på exkursionen finns naturvårdarkort med bilder och kort information om t ex groda – öring – fladdermus – vadarfåglar – kungsfiskare. Eleverna jobbar gruppvis och är naturvårdare. De får ett kort med ett djur på av guiden och ska gå runt i området för att se om djuret trivs där. Om det inte gör det ska de komma med förslag på vad som kunde göras för att det skulle trivas bättre. De kommer tillbaka till läraren och berättar vad de kommit fram till samt får ett nytt kort.
- **FRUKTPAUS**
- **Trollsländeleken.** Trollsländans stadier i livscykeln går igenom. För varje stadie bestäms en rörelse. Alla börjar som ägg. De letar upp en kompis och gör sten – sax – påse. Den som vinner får gå upp till nästa stadie. Så fortsätter man tills alla är vuxna trollsländor. När de är vuxna så lägger de ägg och blir ägg igen och det börjar om.
- **Springlek – 4 rep.** Eleverna delar upp sig i ett ja-lag och ett nej-lag. Ledaren ställer frågor om sådant som gjorts under exkursionen och beroende på om svaret är ja eller nej så ska det ena eller det andra laget jaga och kulla.
- **Avslutning och enkel utvärdering.**

Ur Lgr22 åk 4 - 6: Biologisk mångfald och organismers anpassningar till miljön. Näringskedjor och kretslopp i närmiljön. Människans beroende av och påverkan på naturen. Fältstudier och experiment. Planering, utförande, värdering av resultat samt dokumentation med ord, bilder och tabeller.

Efterarbete

Titta på filmerna om Höje å [här](#). Gör det lätta quizet om vattenvård tillsammans på interaktiv tavla. Det finns [här](#). Titta på filmen om vilka djur som rör sig kring en å på natten [här](#). Jobba med allemansrätten [här](#). Eleverna fick höra en berättelse om en familj som bodde här för 200 år sedan och hur de hade det. Berättelsen kopplar till hur Skånes jordbrukslandskap har förändrats med utdikningar etc. Läs "Berättelsen om familjen vid ån" för eleverna som repetition. Låt eleverna skriva ner den med egna ord. Låt dem göra illustrationer till. Skriv ut [denna illustration](#) ur broschyren "En renare å, ett rikare landskap, ett renare hav" och ha en diskussion tillsammans om hur bilden kopplar till berättelsen.

Det är kul om vi på Natur i fokus vi får ta del av arbetet och höra hur det går!

Lgr22 åk 4-6: Olika orsaker till och konsekvenser av emigrationen från Sverige. Jordbrukets omvandling. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Övrigt att diskutera:

- Vad tyckte du var roligast under dagen?
- Vad har du lärt dig som du inte visste innan?
- Vad tycker du är skillnaden mellan att ha lektion inne och ute?
- När ni jobbade i grupp - var alla personer i din grupp delaktiga? Om inte – vad hade man kunnat göra för att alla skulle bli delaktiga?
- Vilken roll hade du i din grupp när ni arbetade ihop? Hade du velat att det varit annorlunda?

**Vill ni lära er ytterligare om hur man kan jobba med utomhuspedagogik i olika ämnen?
Boka in er för en fortbildning med Mats Wejdmark, inspiratör/rådgivare och
medförfattare till bokserien "Att lära in ute" med 30 års erfarenhet i naturpedagogik.**

[Läs mera här >>](#)

